



# Finanční analýza bank

Pavla Klepková Vodová

# Finanční analýza banky

- cílem je zhodnotit finanční hospodaření banky a využít zjištěné závěry pro budoucí finanční plánování
- informační zdroje pro finanční analýzu banky:
  - rozvaha
  - výkaz zisku a ztráty
  - výkaznictví banky
  - příloha k účetní závěrce



# Omezení finanční analýzy

- ukazatele jsou tvořeny na základě účetních údajů, které se vždy vztahují k minulosti
  - bilanční údaje vyjadřují hodnotu aktiv i pasiv v účetních cenách
  - v účetnictví nejsou zachyceny některé zdroje, které mají výrazný vliv na efektivní podnikání banky
  - finanční analýza nepodchycuje mimobilanční položky
- pracovat s časovou řadou hodnot ukazatelů a s hodnotami ostatních bank, příp. s průměrem za bankovní sektor



# Uživatelé finanční analýzy

- akcionáři banky
- management banky
- orgán regulace a dohledu
- klienti banky
- zaměstnanci banky
- věřitelé banky
- konkurenti



# Hodnocení trendů ve vývoji bilance banky

- růst aktiv
- růst hodnoty poskytnutých úvěrů
- růst hodnoty klientských vkladů
  
- obecně kladná hodnota ukazatele = pozitivní signál vývoje banky, záporná hodnota ukazatele = negativní signál
- ale je třeba hodnotit v kontextu kvality aktiv, kapitálové přiměřenosti banky a úrokových sazeb, jaké banka slibuje



# Poměrové ukazatele

- pro hodnocení:
  - rentability
  - likvidity
  - kvality aktiv
  - produktivity
  - kapitálové přiměřenosti



# Poměrové ukazatele rentability

- rentabilita = schopnost banky hospodařit tak, aby výnosy převyšovaly náklady a banka dosahovala zisku
- základní ukazatele:
  - výnosnost aktiv – ROA:

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celková aktiva}} * 100(\%)$$

- výnosnost kapitálu – ROE:

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{kapitál}} * 100(\%)$$

- modifikace: ROAA, ROAE



# Vztah mezi hodnotou ROA a návratností aktiv

| Hodnoty ROA (%) | Návratnost aktiv |
|-----------------|------------------|
| < 0,75          | slabá            |
| 0,75 – 1,00     | pod standardem   |
| 1,00 – 1,25     | dobrá            |
| 1,25 – 1,75     | velmi dobrá      |
| > 1,75          | excelentní       |



Zdroj: Ziegler a kol. (1997), s. 35.



# Rentabilita českého bankovního sektoru (%)

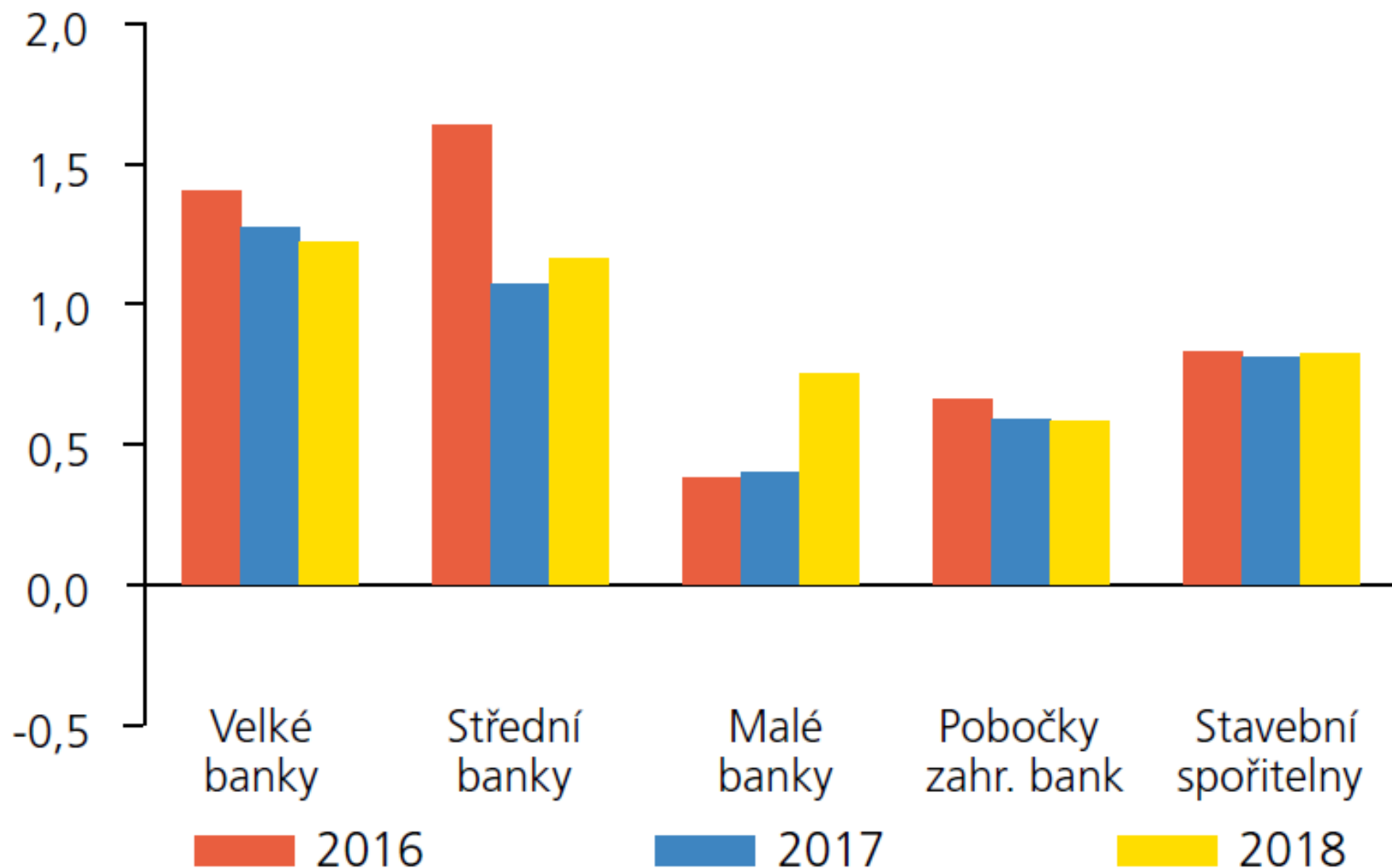
|              | 2005  | 2006  | 2007  | 2008  | 2009  | 2010  | 2011  | 2012  | 2013  | 2014  | 2015  | 2016  | 2017  | 2018  | 2019  |
|--------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| ROA          | 1,39  | 1,23  | 1,33  | 1,16  | 1,47  | 1,34  | 1,24  | 1,39  | 1,27  | 1,21  | 1,20  | 1,26  | 1,08  | 1,11  | 1,16  |
| ROE s Tier 1 | 26,39 | 23,41 | 25,39 | 21,73 | 25,84 | 21,86 | 19,35 | 21,37 | 18,62 | 16,92 | 16,70 | 17,70 | 17,00 | 17,60 | 18,08 |

Zdroj:

[http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY\\_PKG.PARAMETRY\\_SESTAVY?p\\_sestuid=55246&p\\_strid=BAK&p\\_lang=CS](http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.PARAMETRY_SESTAVY?p_sestuid=55246&p_strid=BAK&p_lang=CS)

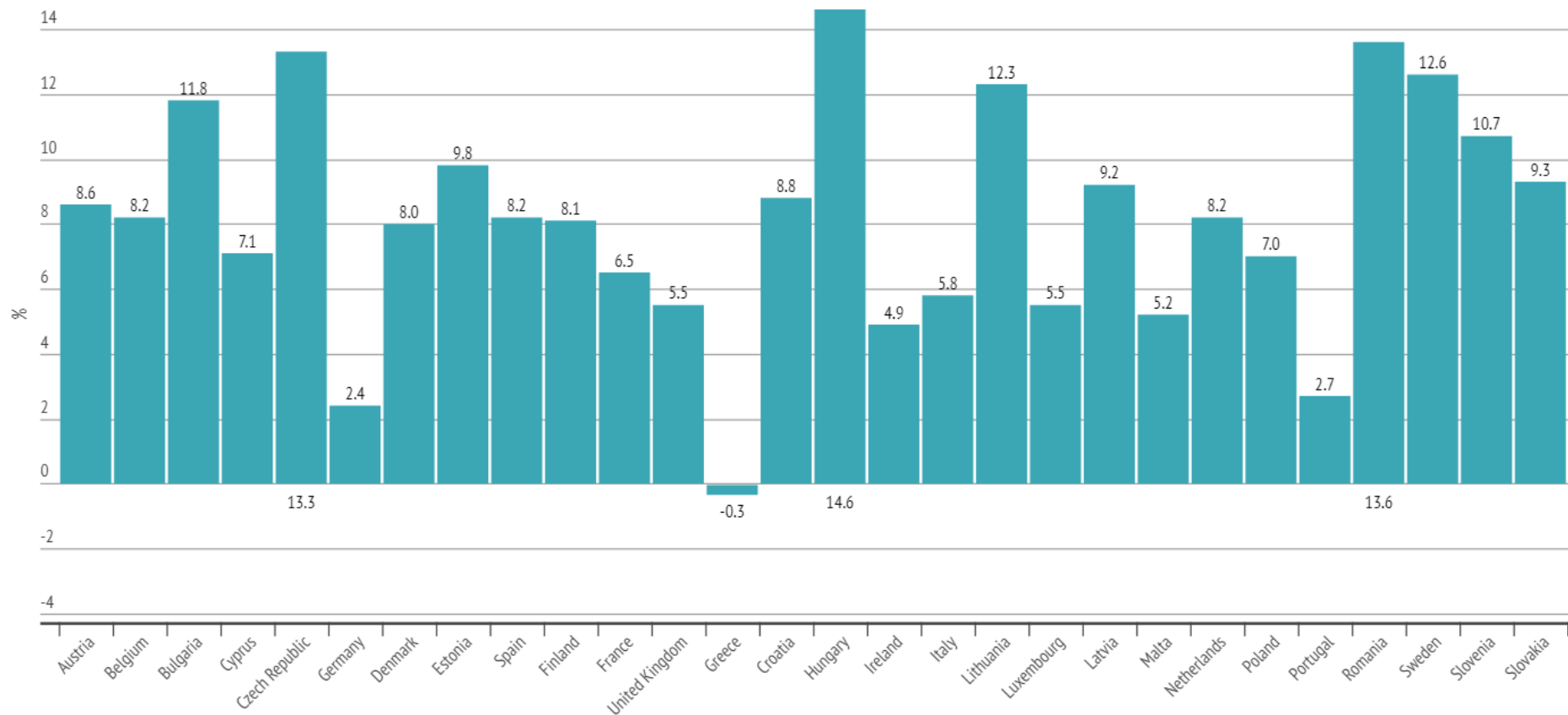
# RENTABILITA AKTIV (RoA)

(v %, skupiny bank)



Zdroj: ČNB: Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2018, s. 93.

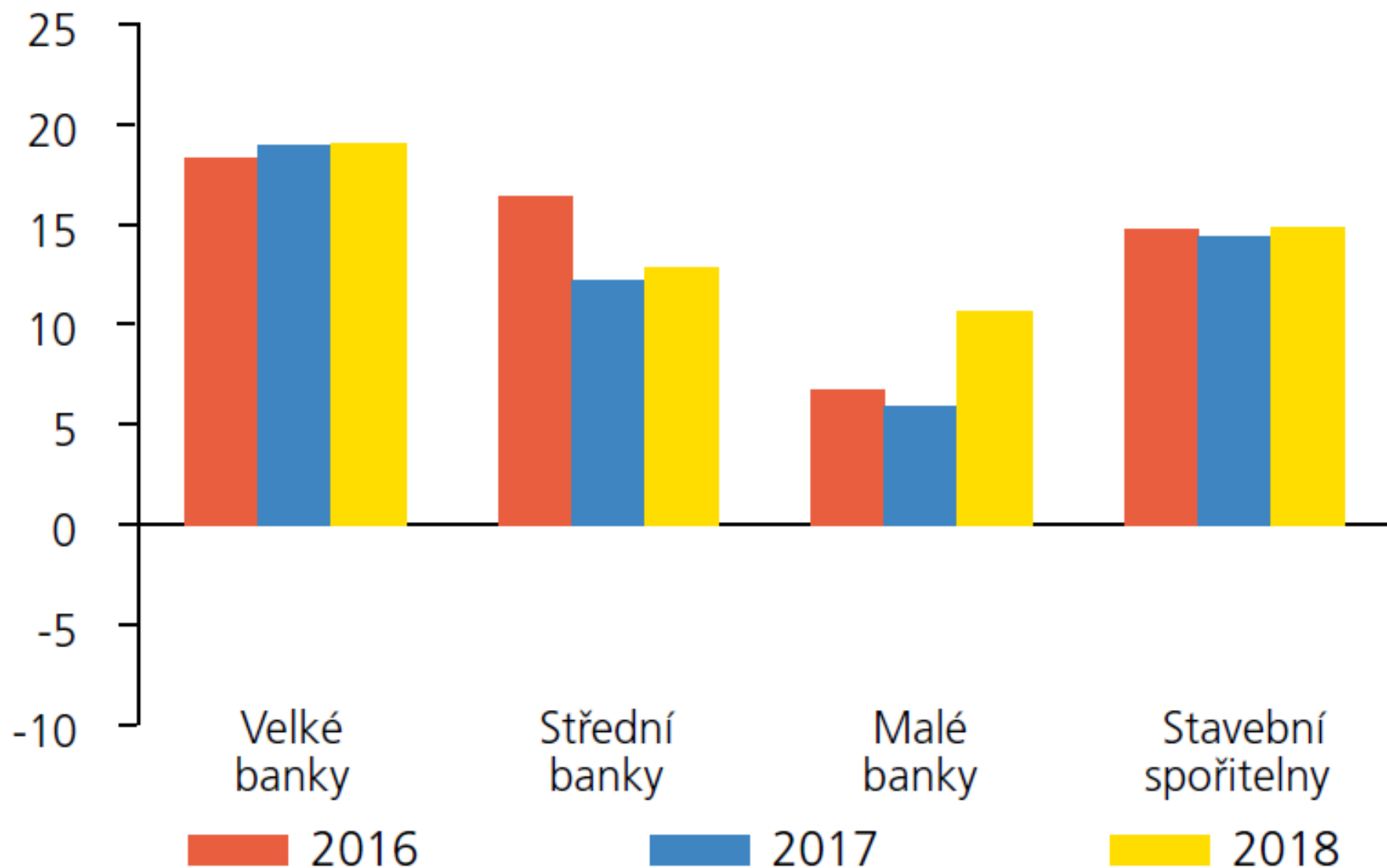
## Return on equity by country



Zdroj: <https://www.ebf.eu/facts-and-figures/banking-sector-performance/>

# RENTABILITA TIER 1 (RoE)

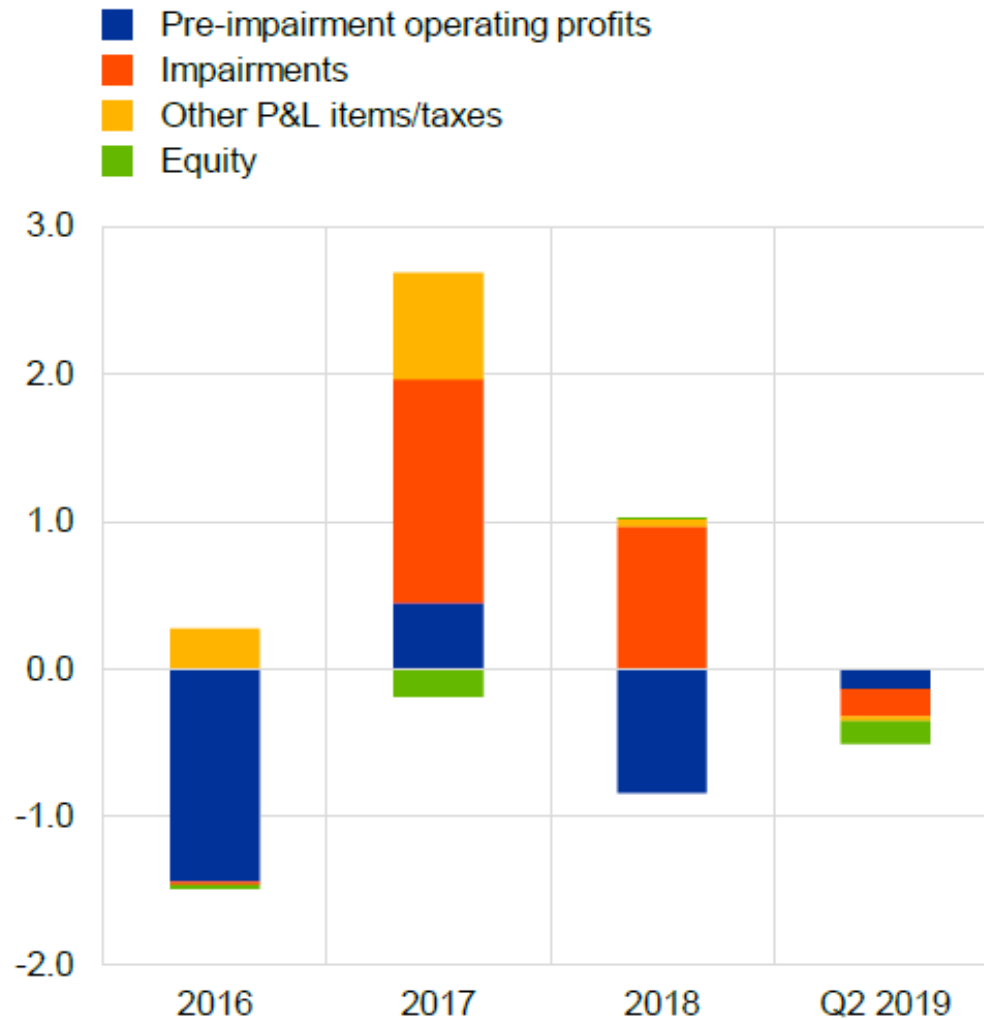
(v %, skupiny bank)



Zdroj: ČNB: Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2018, s. 93.

# Factors contributing to changes in significant institutions' aggregate ROE

(2016-Q2 2019, percentage points)



Zdroj: ECB: Financial Stability Review November 2019, s. 49

# Vztah mezi ROA a ROE

$$\frac{\text{čistý zisk}}{\text{kapitál}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celková aktiva}} * \frac{\text{celková aktiva}}{\text{kapitál}}$$

$$ROE = ROA * LM$$

- jak je výnosnost aktiv citlivá na způsob financování aktiv, tj. na poměr vlastních a cizích zdrojů
- velmi odlišné ROA a LM bank a ostatních podniků
- rozdíly v ROA a LM i mezi bankami (malé banky obvykle mají nižší LM než velké banky)



# Příklad

- Banka vykázala celkové výnosy 655 mil. USD a celkové náklady včetně daně z příjmů ve výši 507 mil. USD. Celková pasiva jsou 4,96 mld. USD a kapitál banky se rovná 740 mil. USD. Vypočtete ukazatel ROE a ROA a rozhodněte, zda jejich hodnoty jsou nízké, průměrné nebo vysoké.



# Příklad

- Jaký musí být podíl výnosnosti aktiv malé a velké banky, je-li u velké banky pákový multiplikátor 20 a u malé banky 10?





# Příklad

- Výnosnost aktiv (ROA) je 0,9%, aktiva banky jsou 33 mld. Kč, úvěry 16 mld. Kč, kapitál 1,2 mld. Kč. Kolik činí výnosnost kapitálu (ROE)?



# Příklad

- Vypočítejte výnosnost aktiv, výnosnost kapitálu a pákový multiplikátor pro:
  - Fio banku,
  - Raiffeisenbank,
  - Sberbank
- k 31.12.2017 a k 31.12.2018, výsledky komentujte.



# Ukazatele likvidity (1)

- likvidita = schopnost banky dostát svým závazkům v době, kdy se stanou splatnými
- likvidní aktiva = pokladní hotovost + pohledávky vůči centrální bance + pohledávky vůči úvěrovým institucím splatné na požádání + dluhopisy emitované centrálními bankami a vládními institucemi

$$L1 = \frac{\text{likvidní aktiva}}{\text{celková aktiva}} * 100(\%)$$

$$L2 = \frac{\text{likvidní aktiva}}{\text{vklady klientů}} * 100(\%)$$



# Ukazatele likvidity (2)

$$L3 = \frac{\textit{poskytnuté úvěry}}{\textit{celková aktiva}} * 100(\%)$$

$$L4 = \frac{\textit{poskytnuté úvěry}}{\textit{vklady klientů}} * 100(\%)$$

$$L5 = \frac{\textit{pohledávky za bankami} - \textit{závazky vůči bankám}}{\textit{celková aktiva}} * 100(\%)$$

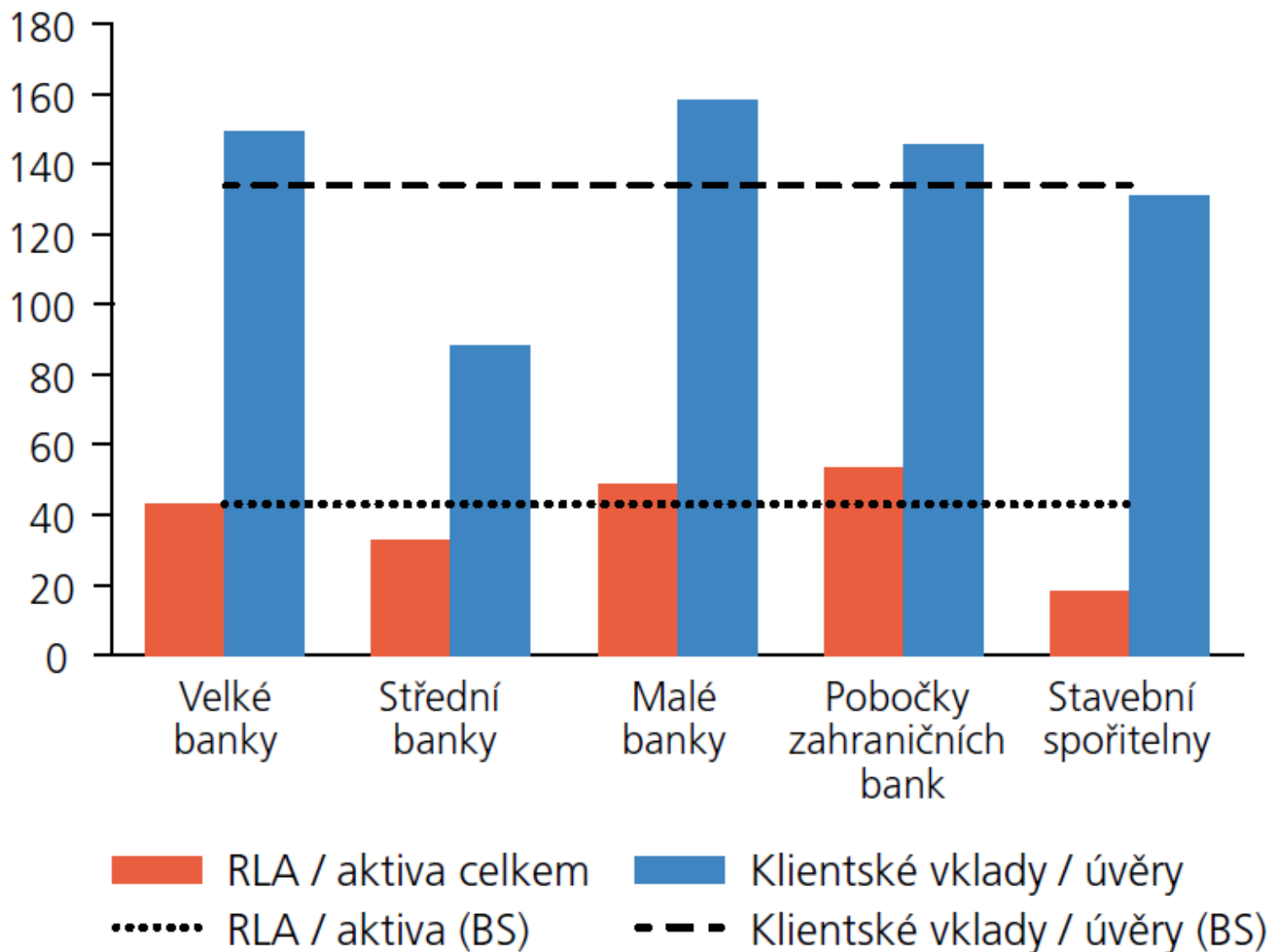
# Likvidita českého bankovního sektoru

|                                  | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018  |
|----------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|-------|
| Likvidní aktiva / celková aktiva | 32,8 | 30,4 | 24,0 | 23,1 | 25,3 | 26,1 | 26,9 | 29,1 | 30,6 | 31,0 | 32,0 | 34,4 | 41,5 | 41,2  |
| Likvidní aktiva / vklady         | 50,5 | 45,5 | 36,6 | 35,9 | 38,0 | 38,8 | 40,8 | 42,5 | 42,5 | 48,0 | 43,1 | 45,5 | 53,5 | 52,7  |
| Úvěry / celková aktiva           | 39,5 | 45,2 | 48,1 | 61,1 | 60,7 | 60,9 | 60,4 | 59,2 | 48,9 | 49,6 | 59,9 | 63,0 | 72,9 | 78,8  |
| Úvěry / vklady                   | 60,8 | 67,7 | 74,6 | 97,1 | 94,6 | 94,2 | 96,1 | 90,3 | 90,3 | 76,7 | 80,8 | 83,3 | 94,0 | 100,9 |
| Čistá pozice / celková aktiva    | 1,4  | 0,9  | 0,5  | 0,0  | 0,0  | 0,6  | -0,8 | 1,1  | -2,2 | 0,0  | 0,1  | -0,6 | -1,5 | -2,2  |

Zdroj: vlastní zpracování dat ze Zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

# LIKVIDITNÍ UKAZATELE SKUPIN BANK

(v %, stav k 31. 12. 2018)



Zdroj: ČNB: Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2018, s. 85.

# Příklad

- Ohodnoťte likviditu Fio banky k 31.12.2017 a k 31.12.2018, výsledky komentujte.



# Poměrové ukazatele kvality aktiv

- banky jsou povinny členit úvěry do skupin na:
  - výkonné expozice (klient v prodlení se splácením není buď vůbec, nebo max. do 90 dní)
  - nevýkonné expozice (klient je v prodlení se splácením, a to více než 90 dní)
- opravné položky se vytváří k nevýkonným úvěrům a k části výkonných úvěrů, kde je klient v prodlení se splácením déle než 30 dní

$$A1 = \frac{\text{nevýkonné úvěry}}{\text{celkové úvěry klientům}} * 100(\%)$$

$$A2 = \frac{\text{opravné položky k úvěr.}}{\text{celkové úvěry klientům}} * 100(\%)$$





# Kvalita aktiv v českém bankovním sektoru

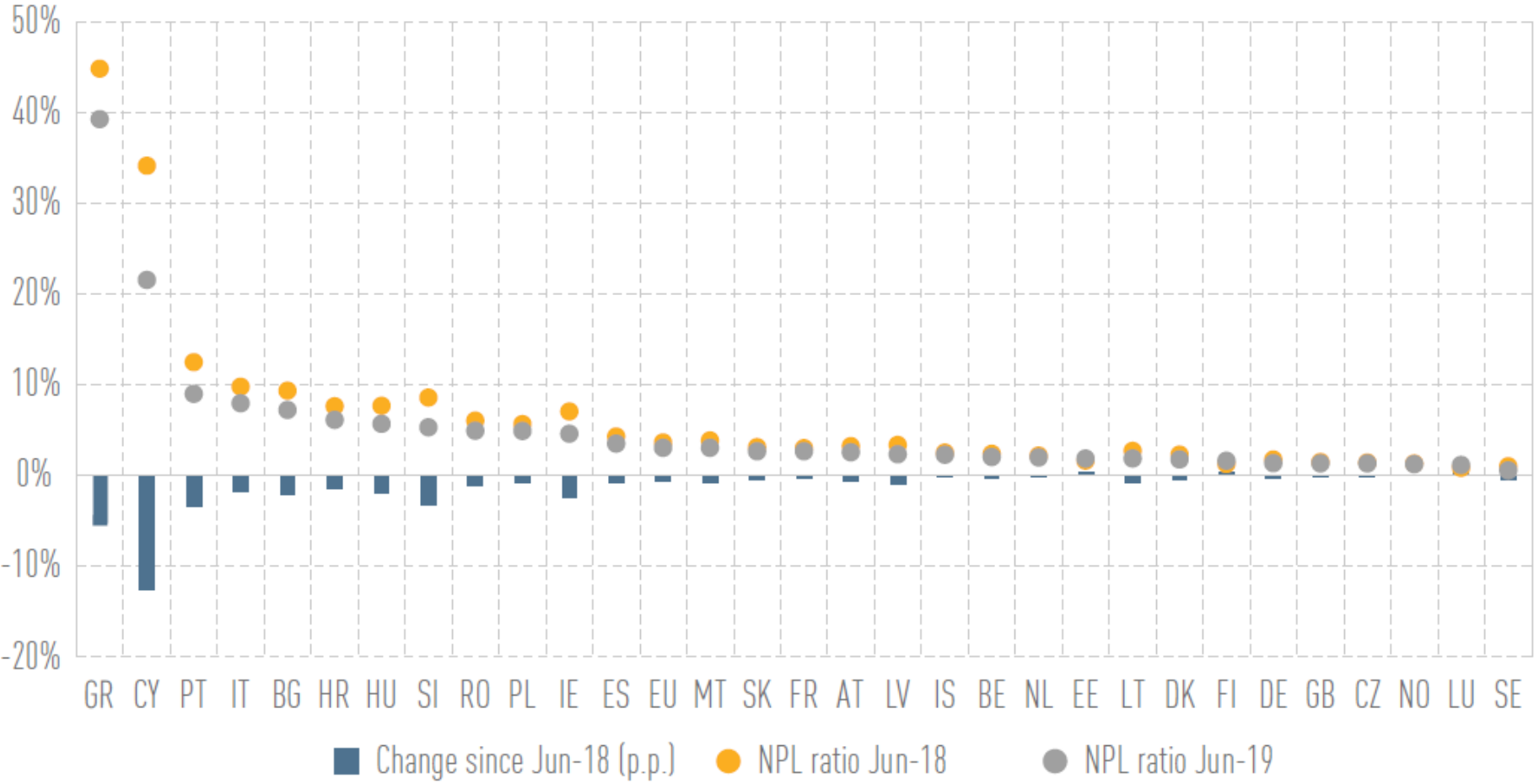
|                        | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|------------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| A1 (úvěry v selhání)   | 3,9  | 3,5  | 2,8  | 3,2  | 5,2  | 6,2  | 5,9  | 5,9  | 6,4  | 6,6  | 5,9  | 4,9  |
| A2 (klasifikov. úvěry) | 10,1 | 9,8  | 6,3  | 7,2  | 9,9  | 10,9 | 10,1 | 9,9  | 11,3 | 10,5 | 14,6 | 12,3 |
| A3 (opravn. položky)   | 2,6  | 2,3  | 1,7  | 1,9  | 2,6  | 3,7  | 3,6  | 2,9  | 3,7  | 3,5  | 3,1  | 2,7  |

|                         | 2017 | 2018 |
|-------------------------|------|------|
| A1 (nevýkonné expozice) | 4,45 | 3,35 |
| A2 (opravné položky)    | 2,26 | 2,15 |

Zdroj: vlastní zpracování dat ze Zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem

Figure 17: NPL ratios by country in June 2018 and June 2019 (%) and pp change between June 2018 and June 2019

Source: EBA supervisory reporting data



Zdroj: EBA: Risk Assessment Report November 2019, s. 24

Figure 9: Distribution of NPL volumes (%) by past due category and by country — June 2019

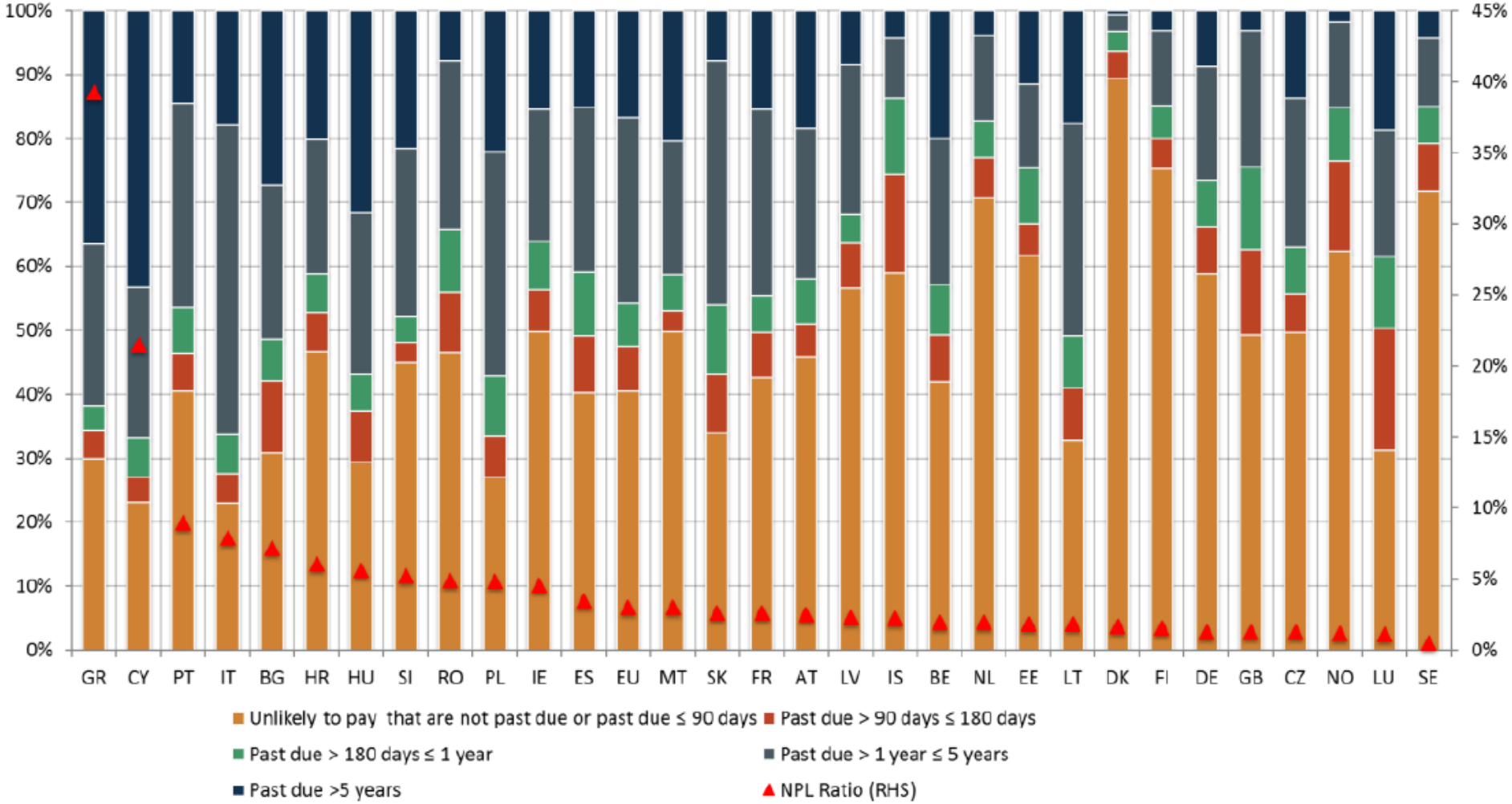
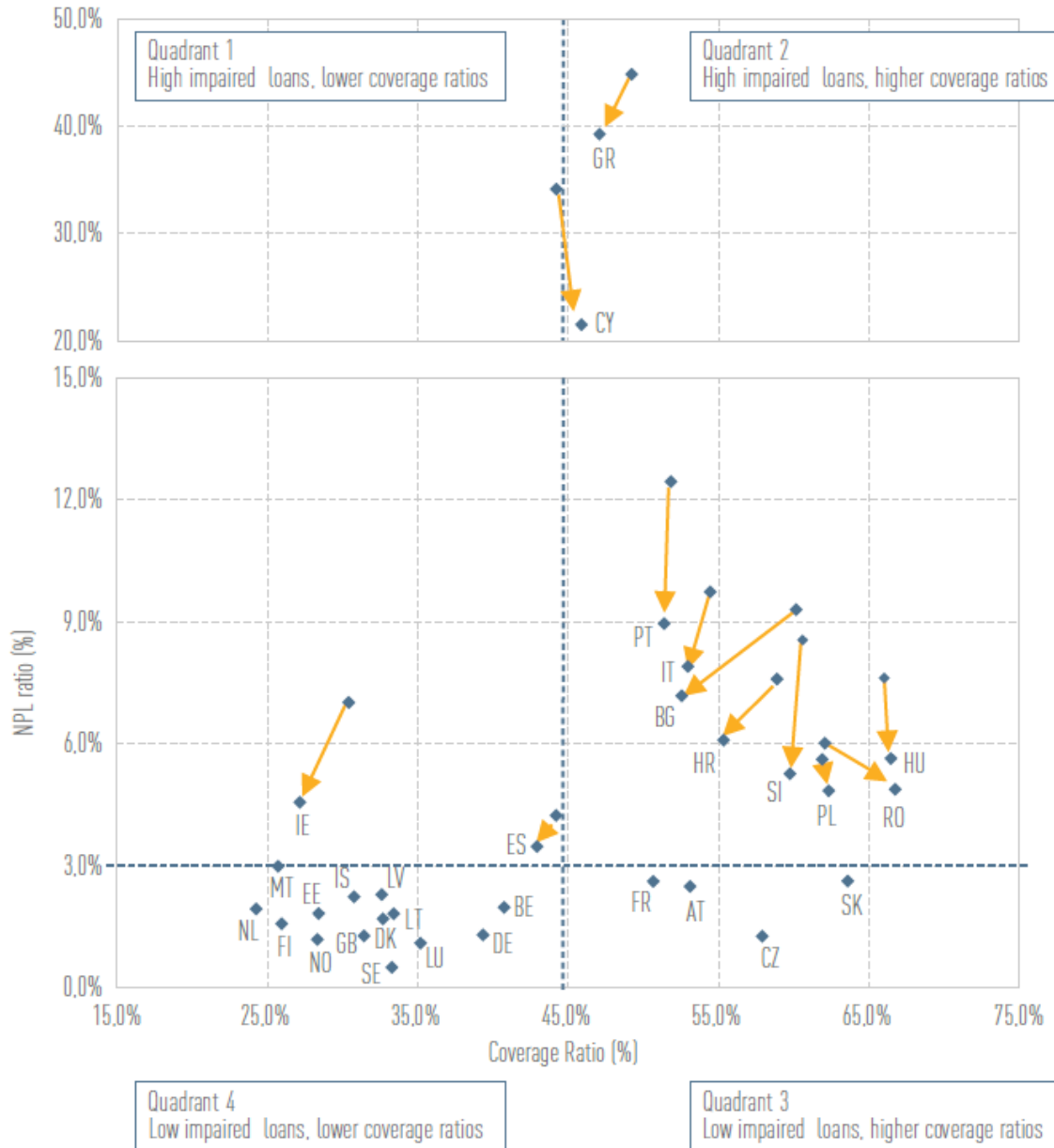


Figure 17: NPL ratio versus coverage ratio by country (\* movements show June 2018 and June 2019)

Source: EBA supervisory reporting data



# Příklad

- Ohodnoťte kvalitu aktiv Fio banky k 31.12.2017 a k 31.12.2018, výsledky komentujte.



# Poměrové ukazatele produktivity

- způsob zjišťování průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců upraven ve vyhlášce č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- nelze na základě veřejně dostupných dat → budeme místo toho využívat počet zaměstnanců banky
- poměrové ukazatele produktivity zahrnují:
  - ukazatele celkové produktivity
  - objemové ukazatele produktivity
  - ukazatele nákladové intenzity



# Ukazatele celkové produktivity

$$P1 = \frac{\text{čistý zisk po zdanění}}{\text{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} * 100(\%)$$

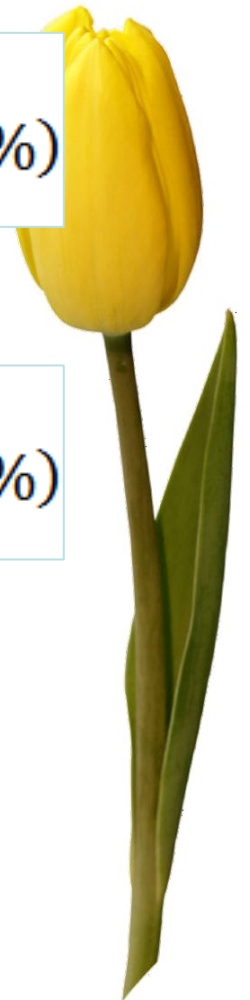
$$P2 = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} * 100(\%)$$



# Objemové ukazatele produktivity

$$P3 = \frac{\textit{objem prodaných úvěrů}}{\textit{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} * 100(\%)$$

$$P4 = \frac{\textit{objem nakoupených depozit}}{\textit{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} * 100(\%)$$

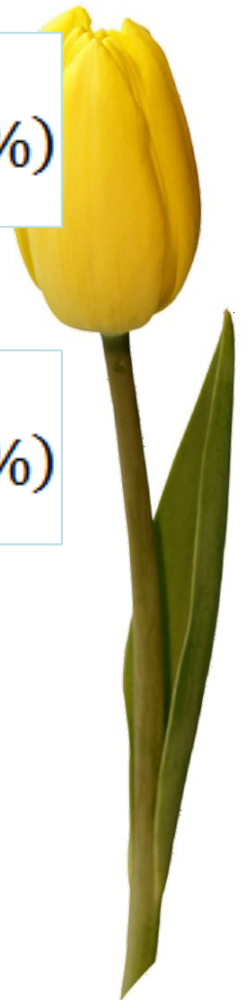




# Ukazatele nákladové intenzity

$$C1 = \frac{\textit{personální náklady}}{\textit{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} * 100(\%)$$

$$C2 = \frac{\textit{celkové náklady}}{\textit{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} * 100(\%)$$



# Produktivita českého bankovního sektoru (v tis. Kč)

|                     | 2005   | 2006   | 2007   | 2008    | 2009    | 2010    | 2011    | 2012    | 2013    | 2014    | 2015    | 2016    | 2017    | 2018    | 2019    |
|---------------------|--------|--------|--------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| P1 (čistý zisk)     | 1 050  | 992    | 1 140  | 1 172   | 1 584   | 1 422   | 1 339   | 1 603   | 1 515   | 1 573   | 1 611   | 1 802   | 1 799   | 1 960   | 2 185   |
| P2 (celková aktiva) | 77 447 | 81 964 | 89 990 | 106 488 | 111 425 | 110 594 | 115 760 | 119 084 | 127 579 | 131 607 | 132 757 | 145 305 | 167 158 | 173 927 | 181 385 |
| P3 (úvěry)          | 27 332 | 31 951 | 37 705 | 45 737  | 48 069  | 55 549  | 57 869  | 58 814  | 62 378  | 65 304  | 67 568  | 71 925  | 73 660  | 78 980  | 82 955  |
| P4 (vklady)         | 49 290 | 52 970 | 57 490 | 65 813  | 71 261  | 71 216  | 73 174  | 77 940  | 82 864  | 85 133  | 85 471  | 91 838  | 99 530  | 106 192 | 113 940 |
| C1 (person. nákl.)  | 699    | 758    | 750    | 799     | 821     | 807     | 848     | 858     | 851     | 860     | 853     | 890     | 914     | 978     | 1 045   |
| C2 (celk. náklady)  | 3 049  | 3 453  | 3 806  | 5 340   | 4 661   | 4 409   | 4 500   | 4 223   | 3 766   | 3 836   | 3 247   | 3 160   | 3 161   | 3 596   | 4 491   |

Zdroj: vlastní zpracování dat ze Zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem a z databáze ARAD

# Příklad

- Ohodnoťte produktivitu Fio banky k 31.12.2017 a k 31.12.2018, výsledky komentujte.



# Ukazatele kapitálové přiměřenosti

$$P \text{ kmen. kap. tier 1} = \frac{\textit{kmenový kapitál tier 1}}{\textit{celkový objem rizikové expozice}} * 100(\%)$$

$$KP \text{ tier 1} = \frac{\textit{kapitál tier 1}}{\textit{celkový objem rizikové expozice}} * 100(\%)$$

$$\textit{Celkový KP} = \frac{\textit{celkový kapitál}}{\textit{celkový objem rizikové expozice}} * 100(\%)$$

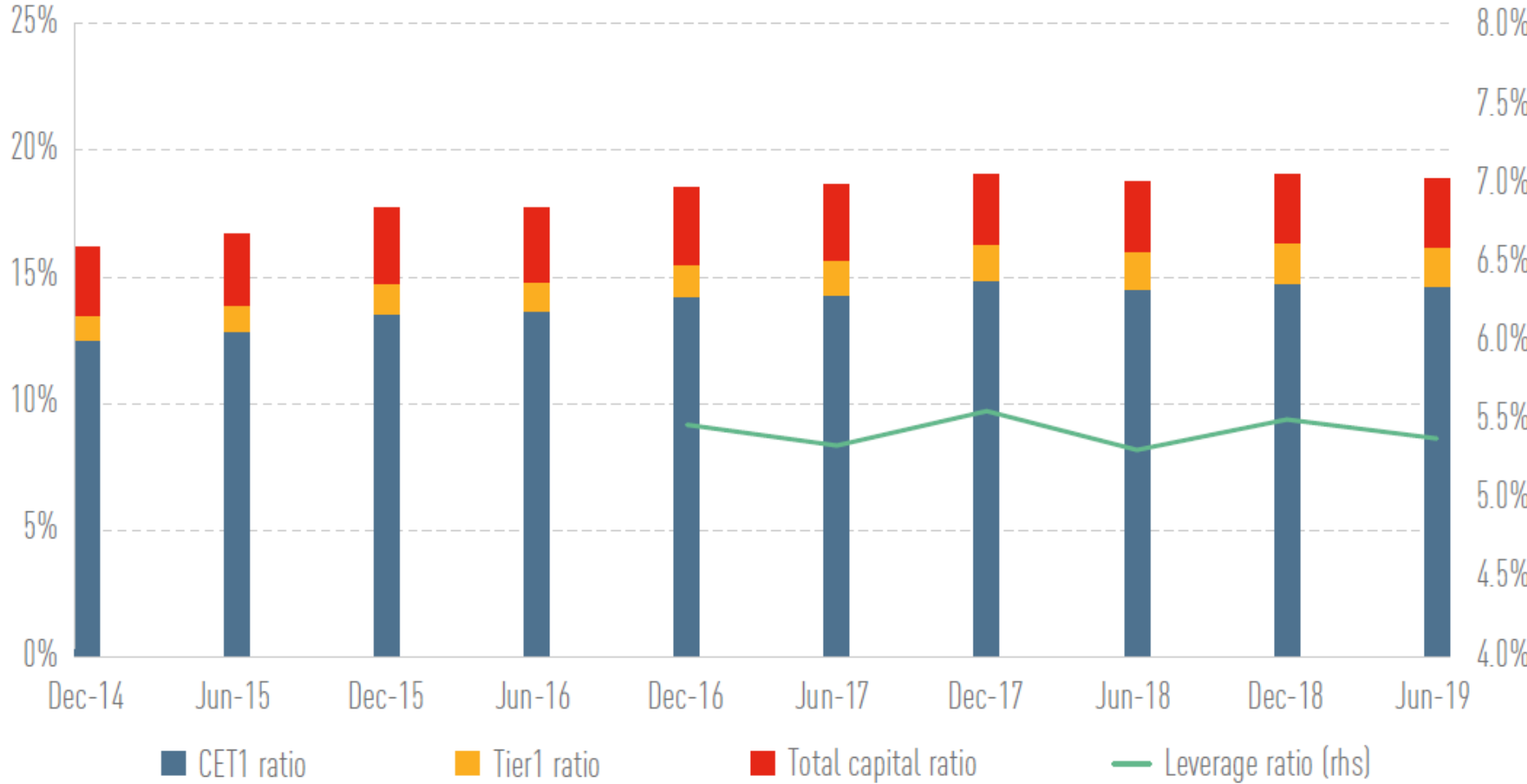
# Kapit. přiměřenost českého bankovního sektoru (%)

|                   | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
|-------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Kap.poměr CET1    |      |      |      |      |      |      | 17,4 | 17,4 | 17,4 | 18,1 | 18,6 | 19,9 |
| Kap.poměr T1      | 11,2 | 12,4 | 13,9 | 13,9 | 15,7 | 16,5 | 17,5 | 17,9 | 17,9 | 18,7 | 19,1 | 20,8 |
| Celkový kap.poměr | 12,3 | 14,1 | 15,5 | 15,3 | 16,4 | 17,1 | 18   | 18,4 | 18,5 | 19,3 | 19,6 | 21,3 |

Zdroj: vlastní zpracování dat z databáze ARAD:

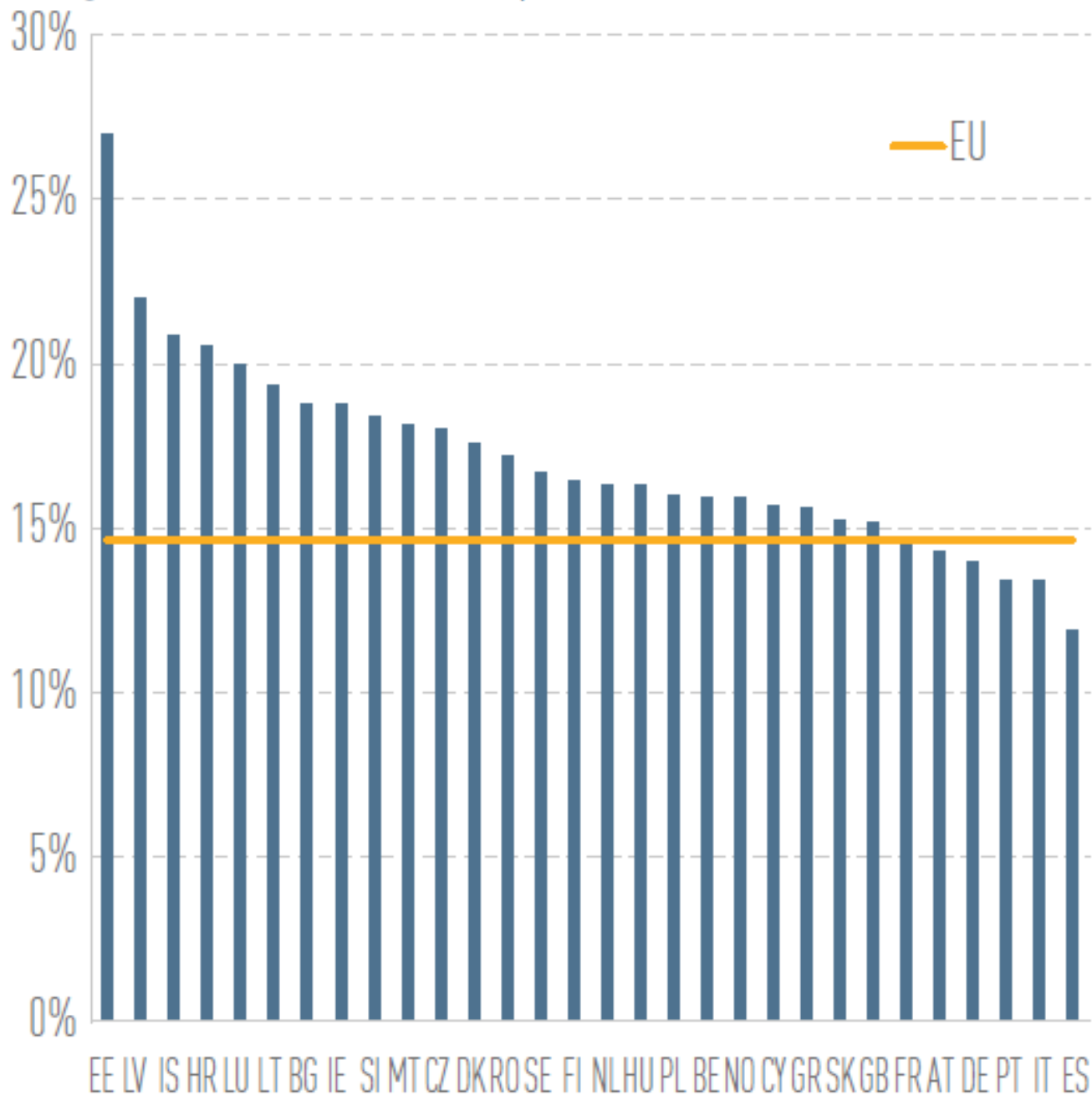
[https://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY\\_PKG.PARAMETRY\\_SESTAVY?p\\_sestuid=55235&p\\_strid=BAH&p\\_lang=CS](https://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.PARAMETRY_SESTAVY?p_sestuid=55235&p_strid=BAH&p_lang=CS)

Figure 43: Capital ratios (transitional definitions)  
 Source: EBA supervisory reporting data



Zdroj: EBA: Risk Assessment Report November 2019, s. 44

Figure 44: CET1 ratio dispersion June 2019



# Příklad

- Ohodnoťte kapitálovou přiměřenost Fio banky k 31.12.2017 a k 31.12.2018, výsledky komentujte.





# Příklad

- Vypočítejte také růst aktiv, úvěrů a vkladů Fio banky k 31.12.2017 a k 31.12.2018, výsledky komentujte.



# Příklad

- Vyhodnoťte finanční situaci Fio banky jako celek – s ohledem na výsledky veškerých ukazatelů.



M Ě J T E S E H E Z K Y

